

DÖBRENTAI KORNÉL

Búcsú a Tengertől

A művészetek pártoló szerelmesének, barátunknak, Molnár Károlynak

*Mit sem ér, ha tavat, tengert tapodva már nem lépkedek,
rabul táj nem ejt, ülök báttal a kajüt ablaknak,
nem érdekel, merre vonulnak a Dinári-hegység,
hogy a tenger habjai merre baktatnak.
Mit sem ér, ha az ember már nem is fülel,
és nem érti meg, a holdkóros apály s dagály mit üzen,
ha nem szimmantja be a tenger testének izgató illatát,
és inkább temetőkbe, gyászolók közé látogat el,
és nem az aranykoszorús napba néz, ha feketét akarni lát,
ha a mélységbe múlva nem igazgyöngy leszek,
de hamis szerzetek talmi ékszere,
akkor okos sertések, segítsetek...!*

*Hamar-nagy alkonyi virradóra
fölríadsz, verejték lepte homlokod körül
felzaklatott sirályok raja csapong,
vélt babérkoszorúd hervadása pontosabb, mint a homokóra;
létporladás, minden nedvnek a sárig örül.
Ez lenne a tenger, az apályig visszavont?
Fövenyén az Írás eltűnik visszavonhatatlanul,
a véred-hízlalta babérlevelek
emléke forrón belédvöröslő sebhelyek,
a szomj oldhatatlan kristályai kiütnek rajtad vadul,
a kiszállásodott, durva sodronykötél
kátrányos lében tartósítva konokul fölél,
és amíg kikényszerül az irgalmatlan só,
önhabzó nyáladban elrohasztja nyelved a szó.*

*A Nagy Víz magát kellemmel kellett,
hogy végtelen, bár fáradását izmaival lesi éberen,
folytonos filmként ábrándokat terem:
őskezdetként csak ő nem átmeneti,
s ha bójáidról leszakadsz
következik a parttalan partszakasz,
mintba káprázataidért a Nagyisten nem is száanna,
rendeli: vajúdjá világra a délibábot, sztyeppe, szavanna, Hortobágy
– ha a képzelet az úr, ki a jobbágy? –,
s tiéd a vadringló szíromlású hullámszelédség gyümölcse, a Fata Morgána;*

[*Döbrentei Kornél verse*]

*ami eléd vetül, ében ha veszni akarsz, lakjál jól vele,
skorbutos szomjadat nem oltja ínyed véres leve.
Szívhasadtáig hevít Golf-áramlat, jegel dermesztő Labrador,
tűzbányó méhében nem csitítja a poklot oromzati hótakaró,
ott bent és itt fent az idő állati türelemmel kivár,
lapul, mint a halálos árnyékkal csíkosra karistolt tigris, lecsapna már.*

*Nem mindig napferedőben pácolt a tenger mosolya,
mint azúrosan illuzionista képeslapokon,
nem halálzárkán szolgálati priccs, nászba omlasztó nyoszolya,
hátán a szél olykor bársonypapucsban, máskor ávós csizmában oson.*

*Amikor a tenger smaragdszín márványos bőre
felreped, s mint a kígyó levedlik,
ócska rongyok jelmezében nyersessége pőrén tengerlik,
és az isteni lélegzet terelője, őrzője
a világhajcsár, vehemensen törvényerejű szél, a Passzát,
megmozgatja a ringástól eltunyult masszát,
korbácsolja: horgadjon fel bőszen messzi felhőre.*

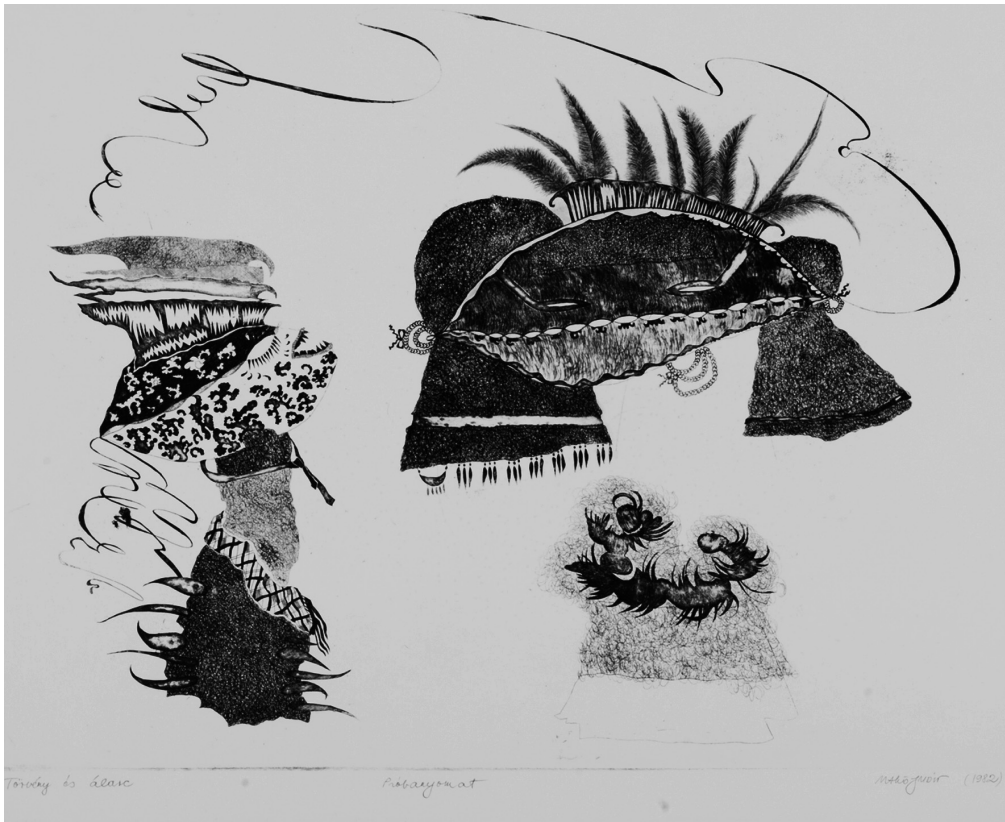
*Mit élünk túl? Lebet, akar az Úr tőlem még valamit,
s a génjeimben kódolt élet-időből hosszabbra idomít.
Vagy mégsem?
Akkor a nemes hullás volna sommázható küldetésem?
De van-é elegáns alábanyatlás?
Van! Mégis, legyen bár levendula illatú, a pusztulás penetráns.
Az első támadó hullám mindig odaáldozódik a csatákban,
az ár ez, ha áradás van,
a következő már megmarad,
s az előzők testén, mely torlasszá dagad
– ide tartozunk mi is –,
fölépíti a piramist,
csak még nem értik, milyen drága,
és mennyit taksál a halottak barátsága.*

*Mit üzen a tenger, ha szándéka sötét,
háborgása Isten füléhez fölér,
ha kirobog a horizont alól a Bóra, égre-hars tölcsér,
mit válaszol a menny, látván a teremtés megnyílt ölet?
Most is késik a szél, kisöpörni az egyetemes szemetet,
a harag-zöld, lomba víztömegbe fekete eső esik,
a tenger rosszkedve, mint a szenessé égetett
virradat, vele ég a lelked is.*

*Fölszakított gyomrából – mi mindent nyelt már el! –,
 amit elvett, vissza is adott
 – itt működő elemi ösztön a hányinger –,
 alig akad, mit végleg elvermel,
 kiveti magából a kiokádhatót.*

*Én nem sejtem, ma a világ szabadsága hol lakik,
 azt igen, a rontást, a megrablást, a kivéreztető uzsorát ki kezdte,
 s a fővényen tetten érhető partra sodort, cápák kikezdte
 ifjúságod maradék roncsait;
 egykor az Egész volt a birtokod, de mára fel sem ismered.*

A tenger felől szünetlen bög egy bajókiürt, elnémíthatatlan lelkiismeret.

DÖBRENTÉI KORNÉL (1946) költő. A *Hitel* szépirodalmi rovatát 1992 és 2006 között szerkesztette. Egybegyűjtött versei *Tartsd meg a sziklát* (2008) címmel jelentek meg.